

**Expunere de motive
la proiectul de decizie pentru stabilirea procedurii de soluționare a litigiilor
privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice
ce intră în competența Autorității Naționale pentru Administrare și
Reglementare în Comunicații**

I. Introducere

Ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice (în continuare Legea nr. 159/2016), Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (în continuare ANCOM sau Autoritatea) a fost investită cu soluționarea unui număr semnificativ de categorii de litigii între furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și operatorii de rețea sau între furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și persoanele care dețin cu orice titlu o infrastructură fizică instalată în interiorul unei clădiri. În scopul exercitării acestei atribuții, actul normativ a prevăzut și obligativitatea stabilirii unei proceduri facultative și gratuite de soluționare a acestor litigii, prin decizie a președintelui ANCOM.

Prin urmare, demersul ANCOM de reglementare a unei proceduri de soluționare a litigiilor ce intră în competența sa este motivat, pe de o parte, de imperativitatea implementării prevederilor art. 39 alin. (1) din Legea nr. 159/2016, iar, pe de altă parte, de rațiuni de ordin practic constând în necesitatea stabilirii unui cadru predictabil, guvernat de o serie de principii fundamentale de drept, precum și a etapelor soluționării litigiilor apărute în condițiile dispozițiilor legale, astfel încât subiecții legii să cunoască mecanismele pe care le au la dispoziție pentru exercitarea drepturilor conferite de prevederile acesteia.

II. Obiectul reglementării

Prin actualul proiect de decizie s-a realizat o individualizare a categoriilor de litigii care intră în competența de soluționare a Autorității și pentru soluționarea cărora se poate recurge la procedura prevăzută de prezentul proiect. Astfel, prevederile prezentului proiect de decizie se vor aplica litigiilor apărute în condițiile art. 19 alin. (6) și (7), art. 20 alin. (6), art. 22 alin. (5), art. 24 alin. (2) și (3), art. 27 alin. (8) și art. 28 alin. (2) din Legea nr. 159/2016.

Principalele aspecte reglementate de proiectul deciziei vizează, printre altele, modalitatea de sesizare a Autorității, actele premergătoare desfășurării procedurii de soluționare a litigiilor, etapele desfășurării procedurii propriu-zise (citarea părților,

desfășurarea întâlnirilor, incidentele procedurale etc.), emiterea deciziei de soluționare a litigiului, precum și regulile aplicabile comunicării actelor de procedură.

Pentru o mai mare transparență și securitate juridică, Autoritatea a menționat principiile care stau la baza procedurii de soluționare a litigiilor care intră sub incidența prezentei decizii, și anume principiile legalității, egalității, bunei-credințe, dreptului la apărare, contradictorialității, celerității, disponibilității și rolului activ.

Soluționarea litigiilor în conformitate cu prevederile prezentului proiect revine unei Comisii desemnate prin decizie de către președintele ANCOM. Comisia va fi formată dintr-un președinte și unul sau mai mulți membri, în funcție de obiectul și complexitatea litigiului, fiind responsabilă cu îndeplinirea tuturor actelor de procedură necesare soluționării cauzei și efectuate pe parcursul desfășurării procedurii de soluționare a litigiului.

Pentru a veni în sprijinul subiecților care vor apela la procedura de soluționare a litigiilor reglementată de prezentul proiect de decizie, au fost stabilite o serie de elemente minime pe care trebuie să le conțină sesizarea și răspunsul la sesizare, precum și modalitățile de transmitere a acestora. De asemenea, în situația în care sesizarea nu este realizată potrivit cerințelor din proiectul de decizie, la solicitarea și în termenul indicat de către ANCOM reclamantul o poate completa cu elementele lipsă, sancțiunea respingerii cererii intervenind abia în momentul în care reclamantul nu efectuează completările necesare în termenul acordat. În acest caz, termenul de 2, respectiv 4 luni de soluționare a litigiului va începe să curgă de la data transmiterii completărilor sau precizărilor realizate de reclamant.

Procedura de soluționare a litigiilor se realizează cu respectarea principiului contradictorialității, sens în care, atunci când consideră necesar, Comisia responsabilă cu soluționarea cauzei va invita părțile la întâlniri în fața sa pentru susținerea punctelor de vedere cu privire la obiectul litigiului. Dezbaterile din cadrul acestor întâlniri vor fi consemnate într-un proces-verbal al întâlnirii, semnat de membrii Comisiei, care va fi comunicat și părților. Numărul întâlnirilor cu părțile în fața Comisiei va depinde de complexitatea obiectului litigiului, respectiv de aspectele care trebuie lămurite pentru soluționarea corectă a cauzei.

Întâlnirile se pot desfășura la oricare dintre sediile Autorității, Comisia responsabilă cu soluționarea litigiului fiind cea care va stabili și va informa părțile despre locația unde vor avea loc întâlnirile. Din rațiuni care pot ține, dar fără a se limita la acestea, de obiectul litigiului, de aspecte de natură logistică, precum și de soluționarea eficientă și cu celeritate a cauzei, în cadrul unui litigiu, Comisia poate organiza întâlniri cu părțile în oricare dintre sediile ANCOM.

Față de prevederile Codului de procedură civilă care vor completa, în funcție de particularitățile litigiilor izvorâte în condițiile Legii nr. 159/2016, dispozițiile prezentului proiect de decizie, Autoritatea a urmărit reglementarea expresă a unor drepturi și incidente procedurale astfel încât acestea să răspundă atât nevoilor concrete ale părților, cât și cerințelor legale privind celeritatea soluționării litigiilor. Astfel, a fost prevăzut dreptul părților de a solicita amânarea unei întâlniri dacă se află în imposibilitatea de a se prezenta în ziua sau la ora stabilită de Comisia de soluționare a litigiului, fără a fi necesară o justificare a unei asemenea solicitări, drept care nu se regăsește în Codul de procedură civilă. Având în vedere termenele limitate pentru soluționarea litigiilor impuse de legislația primară, prin reglementarea acestei posibilități

pentru părți de a solicita amânarea, necondiționată de un anumit motiv care determină imposibilitatea prezentării, s-a realizat o derogare de la dispozițiile procedurale civile care prevăd în mod expres trei cazuri de amânare a judecării - amânarea când cauza nu se află în stare de judecată, prin învoiala părților și pentru lipsă de apărare -, evitându-se astfel o eventuală depășire a termenelor de soluționare a litigiilor dacă părțile s-ar prevala de dispozițiile din procedura civilă.

Referitor la incidentele procedurale care pot fi întâlnite pe parcursul desfășurării procedurii, prin derogare de la prevederile Codului de procedură civilă, a fost prevăzută o singură situație în care părțile pot solicita suspendarea litigiului, respectiv atunci când apreciază, de comun acord, că pot soluționa litigiul pe cale amiabilă. În cazul în care în termen de o lună de la suspendarea litigiului părțile nu solicită reluarea dezbaterilor, va interveni perimarea litigiului, urmând ca președintele ANCOM, la propunerea Comisiei, să emită o decizie privind închiderea dosarului.

Pentru o înțelegere cât mai completă și exactă a situației de fapt, dar și pentru o soluționare corectă a litigiului, dispozițiile prezentului proiect au prevăzut posibilitatea Comisiei de a solicita informații suplimentare părților, dar și de a utiliza informațiile aflate la dispoziția Autorității. În scopul lămuririi cauzei sub toate aspectele, a fost detaliată în cuprinsul proiectului de decizie procedura verificării la fața locului. Astfel, în cazurile în care apreciază că este necesar, Comisia responsabilă cu soluționarea litigiului poate dispune efectuarea verificării la fața locului, stabilind totodată împrejurările de fapt care vor face obiectul acesteia, precum și data efectuării. Atunci când data efectuării verificării nu poate fi stabilită în cadrul ședinței sau când este stabilită ulterior închiderii dezbaterilor, părțile vor fi înștiințate despre efectuarea acesteia cu cel puțin 7 zile lucrătoare în avans. Rezultatul verificării la fața locului va fi consemnat într-o notă de constatare.

Având în vedere complexitatea acestor litigii prin raportare și la implicațiile pe care le pot avea asupra unor infrastructuri fizice din domenii precum energia, transportul public național și local (rutier, feroviar, naval, aerian ș.a.), distribuția apei, a gazelor naturale, iluminatul public etc., a fost reglementată posibilitatea apelării la expertiză de specialitate prin cooptarea unor specialiști externi. Aceștia vor avea obligația respectării confidențialității informațiilor la care vor avea acces în cadrul procedurii de soluționare a litigiilor.

Etapa soluționării propriu-zise a unui litigiu se realizează în doi pași, ulterior închiderii dezbaterilor, cel al soluției preliminare și cel al deciziei finale emise de președintele ANCOM. Astfel, atunci când apreciază că are suficiente informații pentru soluționarea unei cauze, Comisia redactează o soluție preliminară care va conține propunerile sale cu privire la soluționarea litigiului pe fond și care se comunică părților pentru formularea de observații într-un anumit termen. Litigiul va fi soluționat printr-o decizie emisă de către președintele ANCOM în baza raportului întocmit în acest sens de către Comisie.

În cazul litigiilor apărute în condițiile art. 19 alin. (6) și art. 24 alin. (2) din Legea nr. 159/2016, respectiv acele litigii care au ca obiect accesul la o infrastructură fizică și cele care vizează accesul la o infrastructură fizică instalată în interiorul unei clădiri, textul soluției preliminare redactate de către Comisie este supus unei consultări publice. În perioada în care are loc consultarea publică, atât părțile, cât și orice persoane

interesate pot formula observații în termenul anunțat de Autoritate la data publicării pe pagina proprie de internet a textului supus consultării.

Regimul informațiilor confidențiale transmise de către părți cu ocazia soluționării litigiilor a fost și el reglementat. Astfel, în cazul în care o parte consideră că anumite informații sau documente au caracter confidențial, aceasta va transmite Comisiei atât o variantă confidențială, cât și una neconfidențială. Varianta confidențială va fi însoțită de o motivare corespunzătoare a caracterului confidențial invocat, urmând ca, ulterior analizării argumentelor părții, Comisia să stabilească dacă respectivele informații și documente vor fi tratate ca fiind confidențiale. Poziția Comisiei va fi comunicată părții în cauză înaintea punerii la dispoziție a informațiilor și documentelor vizate către partea adversă sau către terți.

De asemenea, prezentul proiect de decizie a stabilit regimul comunicării actelor de procedură, precizându-se pentru fiecare mijloc de comunicare data la care se consideră primite de către ANCOM diversele documente. Astfel, în cazul depunerii la registratură, va fi considerată dată a primirii data înscrierii în registrul de intrare-ieșire a corespondenței al ANCOM, iar în cazul transmiterii acestora prin fax, poștă electronică ori ca înscris în formă electronică, data primirii documentelor. În schimb, în cazul transmiterii prin intermediul unui serviciu poștal express, actele de procedură efectuate de către părți se consideră efectuate în termen atunci când sunt depuse la furnizorul de servicii poștale în interiorul termenului.

Totodată, în scopul asigurării celerității procedurii de soluționare a litigiilor, a fost prevăzută ca modalitate principală pentru comunicarea actelor de procedură de către părți transmiterea acestora, scanate, prin intermediul poștei electronice cu confirmare de primire sau ca înscrisuri în formă electronică. Părțile pot utiliza celelalte modalități de comunicare, respectiv serviciul poștal express, depunere la registratură sau fax atunci când transmiterea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice sau ca înscrisuri sub formă electronică nu este posibilă sau aceste mijloace nu sunt adecvate raportat la natura sau volumul documentației care urmează a fi transmise.

Având în vedere că, astfel cum am arătat anterior, litigiile din domeniul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice au implicații în domenii diverse, nu doar în domeniul telecom, dar și faptul că legislația primară impune soluționarea acestor litigii în termene foarte scurte (2 luni, respectiv 4 luni de la introducerea sesizării), actualul proiect de decizie a urmărit stabilirea unor termene rezonabile pentru îndeplinirea actelor procedurale, astfel încât să fie asigurate atât respectarea prevederilor legale, dar și dreptul părților de a-și pregăti apărarea, respectiv de a formula observații. Totodată, în vederea asigurării respectării termenelor de soluționare a litigiilor, a fost reglementată suspendarea de drept a acestor termene pe perioada în care litigiul este suspendat ca urmare a solicitării comune a părților în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă.

De asemenea, dacă părțile se prevalează de dispozițiile prevăzute de prezentul proiect de decizie privind amânarea unei întâlniri pentru imposibilitatea prezentării la termenul stabilit de către Comisie, perioada aferentă amânării nu se ia în considerare la calculul termenelor de soluționare a litigiilor.

Procedura de soluționare a litigiilor apărute în condițiile Legii nr. 159/2016 și care face obiectul prezentului proiect de decizie este o procedură facultativă și gratuită. Caracterul facultativ al acestei proceduri constă în faptul că subiecții Legii nr. 159/2016 se pot adresa pentru soluționarea unui litigiu izvorât în condițiile acestei legi fie Autorității, prin declanșarea procedurii ce face obiectul prezentului proiect, fie instanței de judecată, prin introducerea unei cereri de chemare în judecată în condițiile dreptului comun. Un litigiu nu poate fi soluționat prin recurgerea la cele două mecanisme de soluționare a litigiilor în același timp. Dacă o cerere pentru soluționarea unui litigiu apărut în condițiile Legii nr. 159/2016 a fost introdusă la o instanță de judecată, o sesizare la ANCOM având același obiect nu va fi admisibilă.

III. Concluzii

Proiectul de decizie este atașat prezentei expuneri de motive și va fi supus consultării publice, prin publicarea acestuia pe pagina de internet a ANCOM, cu respectarea prevederilor art. 39 alin. (1) și art. 41 alin. (1) din Legea nr. 159/2016, coroborate cu cele ale art. 135 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, pentru o perioadă de 10 zile.

ANCOM apreciază că termenul propus este îndestulător, având în vedere că acest demers se realizează în condițiile unor constrângeri de timp determinate de faptul că actul normativ – și, implicit, obligațiile pe care le stabilește în sarcina subiecților menționați – a intrat în vigoare la data de 28 iulie 2016.